

GAZDASÁGI

figyelő

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1957. DECEMBER 5.

ÁRA 2 FORINT

I. ÉVFOLYAM, 22. SZÁM.

A CSEHSZLOVÁK NÉPGAZDASÁG
IRÁNYÍTÁSÁNAK ÁTSZERVEZÉSÉRŐL

CSEPEL, 1957. DECEMBER

OLCSÓ, KÉSZEN VÁSÁROLHATÓ
VIKENDHÁZAKAT244 MIT KELL TENNI
A VÍZHIÁNY MEGSZÜNTETÉSÉRE?

A vízellátás ne legyen a dunai vízállás függvénye

„Lesz-e víz odahaza?” — teszik fel az emberek magukban és egymásnak a kérdést ezekben a hetekben. S miközben cseppekben folydogál a kincsetérő víz, szidják a Dunát, az időjárását, a Vízműveket...

A probléma nem új keletű

Budapest vízproblémája nem mai keletű; visszanyúlik az 1900-as évek elejére. Az első központi víztelepet Budán, 1856-ban, Pesten 1867-ben építették. A Káposztásmegyeri Vízműtelep közel 10 éven át épült, és csak 1904-ben készült el.

A háborút követő 14 év leforgása alatt a felújítási munkákat is elhanyagolták. A növekvő budapesti gyáripart — a fejlődésben elmaradt Vízművek már a 30-as években sem tudta hiánytalanul kielégíteni.

Ekkor sor került bizonyos rekonstrukciókra és korszerűsítésre. Bővítés azonban csak az 1934-et követő időszakban történt.

A második világháborúban a bombázások és az utcai harcok nagymértékben megrongálták Budapest vízhálózatát, rombadólt a telepeknek egy része.

A felszabadulás után gyors ítemben helyreállítottuk a károkat és számolva a lakosság és az ipar növekvő vízszükségletével, hozzáálltunk a Vízművek fejlesztéséhez. A hároméves terv időszakában 34 millió, az első öt éves tervben pedig csaknem 132 millió forintot fordítottunk a Vízművek, illetve Budapest vízhálózatának fejlesztésére. A peremvárosok, falvak sorát kapcsoltuk be a központi vízellátásba. Az első öt éves terv idején Nagy-Budapest megalakulásával a fővároshoz csatolták a peremvárosok meglévő vízműveit is. Ekkor építették fel többek között a Margitszigeten azt a 7 csáspos kutát, amely naponta 70 000 köbméter vizet szolgáltat. Jelenleg Budapest napi vízszükséglete 530 000 köbméter. Ezt a vízmennyiséget a Duna

megfelelő vízállása esetén a meglévő berendezések szolgáltatni tudják.

Igaz, hogy a jelenlegi nagymértékű vízhiányt a Duna szokatlanul alacsony vízállása okozza. Ez azonban nem homályosíthatja el azt, hogy a főváros ipara és lakossága vízszükségletének kielégítése a Duna szokásos vízállása mellett is gondot okoz.

A felszabadulás után
ugrásszerűen nőtt
az ipari vízfogyasztás

A felszabadulás előtt a termelt vízmennyiség 80 százalékát a lakosság, 20 százalékát az ipar fogyasztotta. Budapest iparának az

40 százalékát, míg az ipar 60 százalékát használja fel a termelt vízmennyiségnek.

Az a közel 170 millió forintos beruházási összeg, amellyel a budapesti vízműveket az elmúlt évek során fejlesztették, nem állt arányban sem a lakosság, sem az ipar gyorsütemű növekedésével és meg kell állapítani, hogy a vízgondokat nagymértékben a budapesti ipar helytelen telepítése okozza. Az iparfejlesztés nem vette tekintetbe azt a speciális helyzetet, amelyet a budapesti vízforrások teremtenek. Új ipari üzemek zöme nem a Duna mellett, vagy a Dunához közel fekvő helyekre épült, hanem attól meglehetősen távol, néha a városnak magasabban fekvő pontjain, ahol a vízforrások lényegesen szegényebbek, s ahol az üzemek vízszükségletét nem lehet egyszerű

nak, hogy a saját termelésű víz „kemény”, és ezért nem használ-

ez már 1 800 000 köbméter víz elpocsékolását jelenti. Sajnos, a felszólításoknak eddig nem volt számottevő eredménye, hiszen a közös ellátási források miatt az üzemek vízszükségletüket a lakosság rovására elégíthették ki.

Az ipari üzemek részére feltétlenül ki kell dolgozni a „vízfelhasználási menetrendet”. Annak idején ilyen menetrenddel sikerült áthidalni az áramellátás zavarait is.

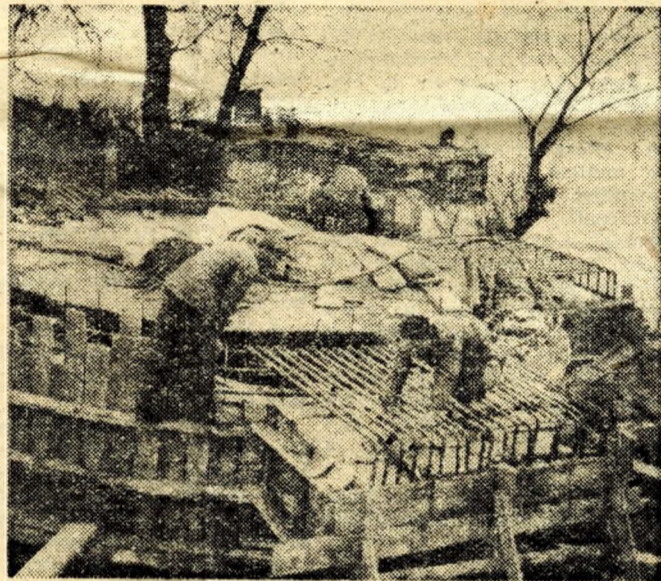
Mielőbb fel kell építeni
a kutakat
a Szentendrei-szigeten

A Fővárosi Vízművek új kutak feltárásával és üzembehelyezésével igyekeznek Budapest vízgondját csökkenteni. A Szentendrei-szigeten épülő új kutak gyors bekapcsolásával és a takarékosági intézkedések lelkiismeretes végrehajtásával nagymértékben csökkenthető a súlyos vízellátási helyzet. Budapest lakosságát és iparát többé nem tehetjük ki a Duna szeszélyeinek. Ezért bármennyire is megfontolandó, minden új beruházás megkezdése, a Fővárosi Vízművek beruházási igényeit a lehetőség keretein belül ki kell elégíteni. Fel kell építeni a Szentendrei-sziget kisdunaági partján Szigetmonostor és Pócsmegyer határában a napi 40 000—50 000 köbméter vizet adó kutakat.

Tudományos és gyakorlati szakemberek dolgoznak a fővárosi ivó- és ipari vízellátásának távlati tervén. Az eligondolások szerint felszíni vízkivételi művet is építenek. Ebben az esetben a Dunából szivattyújuk útján közvetlenül kiemelni vizet utólag vezetnék keresztül a vízsűrítő, víztisztító berendezéseken és ipari célokra használnák fel.

Addig is, amíg az új vízszűrő és víztermelő berendezések elkészülnek, a lakosság és az ipari dolgozók azzal segíthetik Budapest vízgondjainak csökkentését, ha takarékoskodnak a vízzel.

Tokár Péter

A Fővárosi Vízművek kísérleti felszíni víztisztító üzeme vízkivételi gépházat épít a palotai szigeten. Az új víznyerőmű építését augusztusban kezdték. Január 1-től ezen a helyen már napi 16 ezer köbméter ipari vizet emelnek ki a Dunából. Az új gépház teljes üzemidején pedig napi 40 ezer köbméter vizet ad majd

A jelenlegi vízgondok okozója: a szokatlanul alacsony dunai vízállás

elmúlt 12 évben történő gyors fejlődése azonban ezt az arányt megváltoztatta. Jelenleg a lakosság

víztermelő berendezéssel megoldani, hanem be kell kapcsolni azokat a rendes vízhálózatba,

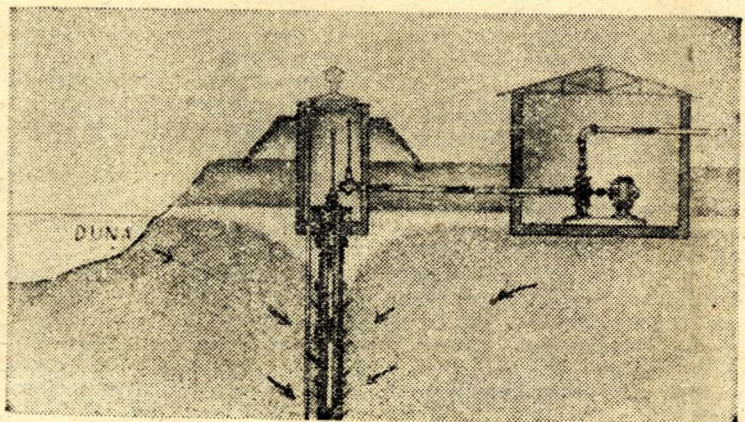
Olcsóbb vizet az iparok

A helyzetet súlyosbítja az üzemek helytelen, szinte anarchikusnak mondható vízgazdálkodása. A közelmúltban megvizsgáltak 140 olyan ipari üzemelt, ahol a vízfogyasztás meghaladja a havi 6000 köbmétert. Ezek közül mindössze 30 üzem vállalt vízmegtakarítást. De ennek eredménye sem több napi 2500—3000 köbméternél. Több mint 60 olyan üzemünk van, ahol a saját vízmű bekapcsolásához beruházási keretre volna szükség. Ezek közül 30 olyan üzem van, ahol a saját vízmű lényeges megtakarítást eredményezne. A gyárak rendszerint arra hivatkoz-

hatják fel. Ezért helyes lenne ezeknél vízlágyító berendezések építése, amelyeknek költsége meg sem közelíti azt a termelési veszteséget, amely vízhiányból esetleg adódhat.

Ipari üzemünk ugyanazt a vizet használják termelési, hűtési, mosási célokra, amelyeket a lakosság fogyaszt. Az ihatóvá tisztított víz viszont drága pénzébe kerül a népgazdaságnak. Ezért is célszerű lenne, ha iparvállalataink olcsóbban előállíthatják és ipari célokra, amúgyis megfelelő vizet használnának.

A fővárosi tanács és a Fővárosi Vízművek már nem egyszer felszólították az ipari üzemeket, hogy az eddiginél jobban takarékoskodjanak a vízzel. Gondoljuk el, ha a termelt vízmennyiségnek évente csak 1 százaléka vész el,

A kavicsrétegen keresztül megsűrűt Duna-vizet szivattyúberendezés juttatja a kútból a vízhálózatba